

Forslag, Folketinget vedtog i Fjor, gjaldt der den Bestemmelse, at Spiritusbevillingerne skulde gives for et Tidsrum af 5 Aar. Efter Landstingets Forslag blive de givne paa Livstid. Dette betragter jeg som meget uheldigt. Det vil nemlig føre til f. Eks., at selv om næsten alle en Landkommunes Vælgere ønske at fjerne en Kro, kan det ikke lade sig gøre, førend Kromanden dør. Det vilde være mest tidssvarende, om man fulgte Folketingets Standpunkt fra i Fjor og fastholdt det, nemlig at Bevillingerne bleve givne paa 5 Aar. Der er dem, der sige, at man har Garanti for, at Kroen bliver dreven bedre, naar Bevillingen gives for længere Tid. Jeg mener tværtimod det modsatte. Naar den, der driver Kroen, ved, at Befolkningen faar Lejlighed til at stemme for eller imod den om 5 Aar, skærper det Ansvarsfølelsen og bidrager til, at Driften bliver saaledes, at Befolkningen i højere Grad kan være tjent med den. Ellers er vedkommende sikker paa at faa Bevillingen stemt ned, saa snart den udløber. Jeg kan altsaa ikke anbefale det høje Tings Medlemmer at stemme for denne Indskrænkning i Folketingets Forslag.

Men en af de Ting, som Opmærksomheden vistnok vil samle sig mest om i den offentlige Debat — og man maa forstaa, at dette Lovforslag bliver fulgt med den mest levende Interesse af det danske Folk —, er Kommuneafstemningen. Efter Folketingets Forslag i Fjor kunde der finde en Afstemning Sted, naar 25 pCt. af Vælgere eller det kommunale Raad forlangte det. Nu er Tallet sat op til 35 pCt., hvad der betyder overordentlig meget. Men Flertallet kunde saa træffe Afgørelsen og stemme en Spiritusbevilling ned eller hindre, at en saadan blev given, naar mindst 25 pCt. af Kommunens Vælgere stemte mod denne Spiritusbevilling. Det ærede Medlem fra Nibe (Kvist) har allerede omtalt, at det er i Grunden en fejl Sprogbrug, naar man siger at stemme en Kro ned. Det er kun Spiritusbevillingen, Spiritusforretningen, der stemmes ned. Kroens øvrige Virksomhed røres der ikke ved, den kan fortsættes ganske uanfægtet. Men nu har Landstinget sat disse 25 pCt. af samtlige Vælgere op til 35 pCt., hvor der er Tale om en ny Kro eller Gæstgiverbevilling, medens der er Tale om 50 pCt., hvor en gammel Kro skifter Ejer, hvor der før har været Udskænkingsret. De fleste kommunale Afstemninger fremkaldes netop ved saadanne Tilfælde, og her ville vi da staa overfor

det ejendommelige Forhold, at der forlanges, at 50 pCt. af Kommunens stemmeberettigede Vælgere skulle give personligt Møde og stemme mod Spiritusbevillingen for at kunne forhindre den. Ved at indsætte dette Tal har man opnaaet, at man praktisk talt har gjort Kommuneafstemning paa Landet umulig. Landstinget har godkendt Princippet om Kommuneafstemning i det foreliggende Lovforslag. Det er en Anerkendelse af Livets Ret for at bruge et Udtryk, som det ærede Medlem for Københavns 13de Valgkreds (Meyer) nys brugte. Det er en Anerkendelse af de kommunale Afstemninger, som Befolkningen selv har tilvejebragt, som Udviklingen har ført med sig, og som overhovedet ikke kunde standses, fordi de kommer med Livets Ret og ere et Udtryk for Folkets Krav og Villie. Men man har vanskeliggjort Afstemningsreglerne, skærpet Fordringerne saaledes, at der er Fare for, at Princippet ikke kan praktiseres, fordi man overhovedet ikke paa det Grundlag er i Stand til at stemme en Kro ned noget som helst Sted, lige meget hvor umulig eller betydningsløs Kroen end er paa vedkommende Egn. Naar man erindrer, hvad det ærede Medlem fra Nibe ogsaa nævtede, at der ved det sidste kommunale Valg i alt kun blev stemt af 56,4 pCt. af de kommunale Vælgere, er det ganske urimeligt at forlange, at for at en Spiritusbevilling til en Kro skal kunne hindres, skulle 50 pCt. af Kommunens Vælgere møde og stemme Nej alle som en. Naar vi kende Forholdene paa Landet, vide vi ogsaa, at det er praktisk umuligt at gennemføre. Der er mange Folk, der have langt til Afstemningslokalerne, og man kan ikke vente, at Folk, der ikke ere kørende —, og navnlig ikke, hvis det er Kvinder — om Vinteren, i daarligt Vejr og daarligt Føre, skulle gaa en halv Mil eller mere for at deltage i en saadan Afstemning. Det vil i alt Fald være ganske umuligt under de Forhold at faa 50 pCt. af Vælgere til at møde og stemme i en saadan Anledning. Vi maa nemlig huske, at en Kros Virksomhed berører ikke alle Kommunens Beboere lige stærkt. De, der bo længst borte, berøres i Regelen mindst af den. De, der bo nærmest, kunne møde fuldtalligt, medens de, der have langt til Afstemningsstedet, vanskelig kunne møde i saa store Skarer. Paa Grund af disse Forhold kunne vi her komme til at staa overfor mærkelige Udslag af den almindelige Valgret, og det var jo den, der skulde praktiseres.